Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

21 март 2018 година*

„Преюдициално запитване — Социална сигурност — Споразумение между Европейската общност и Конфедерация Швейцария — Координация на системите за социална сигурност — Регламент (ЕО) № 883/2004 — Членове 7, 63 и 64 — Обезщетения за безработица — Безработни лица, които отиват в друга държава членка — Запазване на правото на обезщетение — Продължителност“

По дело C-551/16

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Centrale Raad van Beroep (Апелативен съд по дела в областта на социалната сигурност и публичната служба, Нидерландия) с акт от 26 октомври 2016 г., постъпил в Съда на 31 октомври 2016 г., в рамките на производство по дело

J. Klein Schiphorst

срещу

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta (докладчик), председател на състава, C. G. Fernlund, Ал. Арабаджиев, S. Rodin и E. Regan, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 20 септември 2017 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, от J. Hut, в качеството на представител,

– за нидерландското правителство, от L. Noort и K. Bulterman, в качеството на представители,

– за чешкото правителство, от M. Smolek, J. Pavliš и J. Vláčil, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

– за датското правителство, от M. Wolff, C. Thorning и J. Nymann-Lindegren, в качеството на представители,

– за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,

– за шведското правителство, от A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, L. Swedenborg и F. Bergius, в качеството на представители,

– за норвежкото правителство, от K. Moen и D. Lund, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от M. van Beek и D. Martin, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 29 ноември 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 64, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка ОВ L 33, 2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕО) № 465/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. (ОВ L 149, 2012 г., стр. 4) (наричан по-нататък „Регламент № 883/2004“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н J. Klein Schiphorst и Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Управителен съвет на Института за социално осигуряване на работниците и служителите, Нидерландия) по повод отхвърлянето на молбата му за удължаване над три месеца на срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица.

Правна уредба

Правото на Съюза

Споразумение между ЕО и Швейцария

3 Член 8 от Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Швейцарската конфедерация, от друга страна, относно свободното движение на хора, подписано в Люксембург на 21 юни 1999 г., одобрено от името на Европейската общност с Решение 2002/309/ЕО, Евратом на Съвета и на Комисията относно споразумение за научно и технологично сътрудничество от 4 април 2002 година за сключване на седем споразумения с Швейцарската конфедерация (ОВ L 114, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 27, стр. 25, наричано по-нататък „Споразумението ЕО—Швейцария“), предвижда:

„Договарящите се страни предоставят условия в съответствие с приложение II за съгласуване на системите за социална сигурност с конкретната цел да:

[…]

б) се определи приложимото законодателство;

[…]

г) се изплащат помощи на лица, пребиваващи на територията на договарящите се страни;

[…]“.

4 Член 1 от приложение II от Споразумението ЕО—Швейцария относно координацията на схемите за социална сигурност, изменен с решение № 1/2012 на Съвместния комитет, създаден съгласно Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора от 31 март 2012 година (ОВ L 103, 2012 г., стр. 51) предвижда:

„1. Договарящите страни се договарят във връзка с координацията на схемите за социална сигурност да прилагат помежду си правните актове на Европейския съюз, на които се прави позоваване и които са изменени с раздел А от настоящото приложение, или правила, равностойни на такива актове.

2. Понятието „държава(и)-членка(и)“, което се съдържа в правните актове, посочени в раздел А от настоящото приложение, се тълкува по такъв начин, че да включва Швейцария в допълнение към държавите, обхванати от съответните правни актове на Европейския съюз“.

5 Раздел А от посоченото приложение се позовава по-специално на Регламент № 883/2004.

Регламент № 883/2004

6 Съображения 3, 4, 32 и 45 от Регламент № 883/2004 гласят:

„(3) Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността [(ОВ L 149, 1971 г., стр. 2)] е изменян и осъвременяван многократно, за да се вземе предвид не само развитието на равнище на Общността, включително решенията на Съда на Европейските общности, но също и промените в законодателството на национално ниво. Такива фактори изиграха своята роля за усложняването и утежняването на правилата за координация на Общността. Поради това, заменянето на тези правила, като се модернизират и опростяват, е от основно значение за постигане на целта за свободното движение на лица.

(4) Необходимо е да се вземат предвид особеностите на националните законодателства в областта на социалната сигурност и да се изработи само система за координация.

[…]

(32) За да се поощри мобилността на работниците, е особено подходящо да се улесни търсенето на работа по трудово правоотношение в различните държави членки; поради това е необходимо да се осигури по-тясна и по-ефективна координация между осигурителните схеми за безработица и службите по заетостта на всички държави членки.

[…]

(45) Тъй като целта на предложеното действие, а именно приемането на мерки за координация, които да гарантират, че правото на свободно движение на хора може да се упражнява ефективно, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и, следователно, поради мащаба и ефекта на това действие може да бъде по-успешно осъществена на равнище на Общността, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, посочен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел“.

7 Член 2, параграф 1 от Регламент № 883/2004 предвижда:

„Настоящият регламент се прилага към граждани на държава членка, лица без гражданство и бежанци, които пребивават в държава членка, които са или са били подчинени на законодателството на една или повече държави членки, както и към членовете на техните семейства и към преживелите ги лица“.

8 Съгласно член 3, параграф 1 от този регламент:

„Настоящият регламент се прилага към всички законодателства относно следните клонове на социална сигурност:

[…]

з) обезщетения за безработица;

[…]“.

9 Член 7 от посочения регламент, озаглавен „Отпадане на правилата за пребиваване“, гласи:

„Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, паричните обезщетения, платими съгласно законодателството на една или повече държави членки или съгласно настоящия регламент не подлежат на каквото и да е намаляване, изменение, спиране, прекратяване или конфискация поради факта, че бенефициентът или членовете на неговото семейство пребивават в държава членка, различна от тази, в която се намира институцията, предоставяща обезщетенията“.

10 Член 63 от същия регламент, озаглавен „Специални разпоредби за отмяна на правилата за пребиваване“, гласи:

„За целите на настоящата глава член 7 се прилага само в случаите, предвидени в членове 64, 65 и 65а, и в границите, установени от тях“.

11 Член 64 от Регламент № 883/2004, озаглавен „Безработни лица, които отиват в друга държава членка“, предвижда:

„1. Напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава членка за получаване на обезщетения, и което отиде в друга държава членка, за да търси работа там, запазва правото си на парични обезщетения за безработица при следните условия и в следните граници:

[…]

в) правото на обезщетения се запазва за срок от три месеца от датата, на която лицето е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата членка, която е напуснало, при положение че общата продължителност на обезщетенията не надхвърля общата продължителност на срока на обезщетенията, на които лицето е имало право съгласно законодателството на тази държава членка; Компетентните служби или институции могат да удължат тримесечния срок до максимум шест месеца;

[…]

2. Ако заинтересованото лице се завърне в компетентната държава членка при или преди изтичането на срока, през който има право на обезщетения съгласно параграф 1, буква в), то продължава да има право на обезщетения съгласно законодателството на тази държава. То загубва всички права на обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава, ако не се завърне там при или преди изтичането на посочения срок, освен ако разпоредбите на това законодателство са по-благоприятни. В изключителни случаи компетентните служби или институции могат да разрешат завръщане на заинтересованото лице на по-късна дата без то да губи правата си.

[…]“.

Нидерландското право

12 Член 3:4 от Algemene wet bestuursrecht (Общ административен закон“) гласи:

„1. Административният орган претегля пряко засегнатите от решението интереси в границите, установени от закона или от естеството на упражняваната компетентност.

2. Неблагоприятните последици на решението за едно или няколко заинтересовани лица не могат да бъдат несъразмерни с преследваните с решението цели“.

13 Съгласно член 19, параграф 1, буква е) от Werkloosheidswet (Закон за безработицата, наричан по-нататък „WW“) работник, който живее или пребивава извън Нидерландия с цел, различна от почивка, няма право на обезщетения.

14 Съгласно член 19, параграфи 9 и 10 от WW:

„9. В отклонение от параграф 1, буква е) правото на обезщетения на работник, който живее или пребивава извън Нидерландия с цел, различна от почивка, се запазва, ако по време на този престой той извършва дейност, способстваща за интегрирането му на трудовия пазар по смисъла на глави VI и XA, при условие че:

a. тази дейност не продължава повече от шест месеца;

b. тази дейност, видно от изявление за намерение, предлага реална перспектива за последващо наемане на работа за най-малко шест месеца и

c. тази дейност се извършва в държава — членка на Европейския съюз, в друга държава, която е страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Швейцария;

10. За целите на настоящия член понятието „изявление за намерение“ означава подписано изявление, че подписалото се лице възнамерява да наеме на работа работник, който извършва дейност, способстваща за интегрирането му на трудовия пазар по смисъла на глави VI и XA, след изтичането на срока за извършване на тази дейност“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

15 Докато пребивава в Нидерландия и от 2 май 2011 г. получава обезщетение за безработица въз основа на WW, на 19 юли 2012 г. г-н Klein Schiphorst, нидерландски гражданин, информира Института за социално осигуряване на работниците и служителите (наричан по-нататък „Uwv“), че има намерение да отиде в Швейцария да си търси работа и в тази връзка иска запазване на правата му на обезщетение за безработица.

16 С решение от 8 август 2012 г. Uwv уважава молбата на г-н Klein Schiphorst за периода от 1 септември 2012 г. до 30 ноември 2012 г.

17 С електронно писмо от 19 ноември 2012 г. въз основа на Регламент № 883/2004 г-н Klein Schiphorst моли Uwv за удължаване над три месеца на срока за прехвърляне на обезщетенията му за безработица.

18 С решения от 21 ноември 2012 г. и от 16 януари 2013 г. Uwv отхвърля искането, както и подадената срещу това жалба. В последното решение Uwv посочва, че не използва предоставената на компетентните служби или институции по член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004 възможност да удължи максимум до шест месеца срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица.

19 С решение от 2 октомври 2013 г. Rechtbank Amsterdam (Районен съд Амстердам, Нидерландия) уважава подадената от г-н Klein Schiphorst жалба срещу решението на Uwv от 16 януари 2013 г., с мотив че последният не е изложил достатъчно причини, поради които не е използвал тази възможност.

20 С решение от 15 ноември 2013 г. Uwv отново отхвърля като неоснователна жалбата на г-н Klein Schiphorst срещу решението от 21 ноември 2012 г. Приемайки, че възможността да се намери работа по принцип е по-голяма в Нидерландия, отколкото в друга държава, Uwv посочва, че съгласно указанията на Minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid (министър по социалните въпроси и заетостта, Нидерландия) обикновено не удължава над три месеца срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица. В този контекст според Uwv активните действия на г-н Klein Schiphorst да си намери работа в Швейцария и посочените от него обстоятелства не обуславят извода, че в настоящия случай е необосновано придържането към този принцип.

21 С решение от 4 юни 2014 г. Rechtbank Amsterdam (Районен съд Амстердам) отхвърля подадената от г-н Klein Schiphorst жалба срещу решението от 15 ноември 2013 г. Според този съд, като се има предвид условното естество на предвидената в член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004 възможност, Uwv може да прибегне до нея съгласно правилата на националното право.

22 Г-н Klein Schiphorst обжалва това решение пред Centrale Raad van Beroep (Апелативен съд по дела в областта на социалната сигурност и публичната служба, Нидерландия).

23 В този контекст запитващата юрисдикция има съмнения за съответствието на решението на Uwv, с което се отказва в полза на г-н Klein Schiphorst да се използва възможността, която член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент № 883/2004 предоставя на компетентните служби или институции, да удължат над три месеца срока за прехвърляне на обезщетения за безработица, с правото на Съюза.

24 Запитващата юрисдикция по-специално поставя въпроса, първо, дали държавите членки имат право да не използват при никакви обстоятелства тази възможност. Според тази юрисдикция при отрицателен отговор е необходимо да се установи дали с оглед на смисъла и целта на Регламент № 883/2004, забрана на клаузата за пребиваване и свободно движение на гражданите

на Съюза и работниците, държавите членки могат по принцип да откажат прилагането на посочената възможност и да я използват само при особени обстоятелства. Накрая, ако отговорът отново е отрицателен, запитваща юрисдикция иска да установи как държавите членки следва да прилагат тази възможност.

25 При тези обстоятелства Centrale Raad van Beroep (Апелативен съд по дела в областта на социалната сигурност и публичната служба) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Допустимо ли е с оглед на членове 63 и 7 от Регламент № 883/2004, на целта и съдържанието на [този] регламент, както и на свободното движение на хора и работници, предоставената в член 64, параграф 1, буква в) [in fine] от Регламент № 883/2004 възможност да се прилага по такъв начин, че молба за удължаване на срока за прехвърляне на обезщетения за безработица по принцип да се отхвърля, освен ако Uwv прецени, че предвид особените обстоятелства на конкретния случай, например когато съществува конкретна и доказуема перспектива за работа, няма основание да постанови отказ за удължаването на срока за прехвърляне?

2) Ако отговорът на този въпрос е отрицателен, по какъв начин следва държавите членки да прилагат предоставената от член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004 възможност?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

26 Преюдициалните въпроси се отнасят до тълкуването на Регламент № 883/2004, по-специално на член 64 от него, който урежда условията, при които напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава членка за получаване на обезщетения, и което отиде в друга държава членка, за да търси работа там, запазва правото си на парични обезщетения за безработица.

27 В случая от акта за преюдициално запитване е видно, че спорът в главното производство се отнася до запазването на правото на обезщетения за безработица на нидерландски гражданин, който не отива в друга държава членка, а в трета държава, по-конкретно Конфедерация Швейцария, за да търси там работа.

28 Съгласно член 8 от Споразумението ЕО—Швейцария договарящите се страни предоставят условия в съответствие с приложение II за съгласуване на системите за социална сигурност с конкретната цел да се определи приложимото законодателство и да се изплащат помощи на лица, пребиваващи на територията на договарящите се страни. Раздел А, точка 1 от приложение II към Споразумението ЕО—Швейцария предвижда между договарящите страни да се прилага Регламент № 883/2004. Така, при положение че съгласно член 1, параграф 2 от посоченото приложение „[п]онятието „държава(и)-членка(и)“, което се съдържа в правните актове, посочени в раздел А от настоящото приложение, се тълкува по такъв начин, че да включва Швейцария в допълнение към държавите, обхванати от съответните правни актове на Европейския съюз“, разпоредбите на този регламент се прилагат и за Конфедерация Швейцария.

29 При тези обстоятелства положението на жалбоподателя в главното производство — гражданин на държава членка, спрямо когото се прилага нидерландското законодателство за обезщетенията за безработица и който отива в Швейцария да си търси работа — попада в приложното поле на Регламент № 883/2004.

По първия въпрос

30 С първия си въпрос, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална мярка като разглежданата в главното производство, която изисква компетентната институция по принцип да отхвърля всички искания за удължаване над три месеца на срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица, освен ако не приеме, че отхвърлянето на искането би довело до неоправдан резултат.

31 В това отношение следва да се припомни, че съгласно съображения 4 и 45 от Регламент № 883/2004 неговата цел е да се координират националните системи за социална сигурност на държавите членки, за да се гарантира, че правото на свободно движение на хора може да се упражнява ефективно. С този регламент се осъществява осъвременяване и опростяване на правилата, съдържащи се в Регламент № 1408/71, като се запазва преследваната от този регламент цел.

32 Както следва от член 64, параграф 1 от Регламент № 883/2004, напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава членка за получаване на обезщетения и което отиде в друга държава членка, за да търси работа там, запазва правото си на парични обезщетения за безработица при условията и в границите, посочени в този член.

33 По-специално член 64, параграф 1, буква в), ab initio от посочения регламент предвижда, че правото на обезщетения „се“ запазва за срок от три месеца от датата, на която лицето е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата членка, която е напуснало, при положение че общата продължителност на обезщетенията не надхвърля общата продължителност на срока на обезщетенията, на които лицето е имало право съгласно законодателството на тази държава членка. Член 64, параграф 1, буква в) in fine от този регламент предвижда, от друга страна, че компетентните служби или институции „могат“ да удължат тримесечния срок до максимум шест месеца.

34 Съгласно постоянната практика на Съда при тълкуването на разпоредба от правото на Съюза трябва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 8 ноември 2016 г., Огнянов, C-554/14, EU:C:2016:835, т. 31).

35 Що се отнася до текста на член 64, параграф 1, буква в), ab initio от Регламент № 883/2004, от самия текст ясно следва, че на напълно безработно лице, което отива в друга държава членка, за да търси работа там, правото на обезщетения за безработица се гарантира за период от три месеца. В това отношение във връзка с член 69 от Регламент № 1408/71, предходната разпоредба на член 64 от Регламент № 883/2004, Съдът вече е постановил, че първата от тези разпоредби предоставя на търсещия работа безработен работник възможност да не изпълни за определен период наложеното от различни национални законодателства задължение да бъде на разположение на службите по заетостта на компетентната държава членка, без поради това да загуби правото на обезщетения за безработица в тази държава (решения от 19 юни 1980 г., Testa и др., 41/79, 121/79 и 796/79, EU:C:1980:163, т. 4 и от 21 февруари 2002 г., Rydergård, C-215/00, EU:C:2002:111, т. 17)

36 Що се отнася до член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент 883/2004, той предвижда, че компетентните служби или институции „могат“ да удължат тримесечния срок до максимум шест месеца.

37 В това отношение, както посочват в писмените си становища нидерландското, датското, шведското и норвежкото правителство, от използването на думата „могат“ следва, че текстът на тази разпоредба не налага на компетентните институции да удължат до максимум шест месеца срока, през който се запазват обезщетенията при безработица, получавани от напълно безработно лице, което отива в друга държава членка, за да търси работа там.

38 Освен това, както всички встъпили страни уточняват в съдебното заседание, от подготвителните работи, довели до приемането на тази разпоредба, както посочва генералният адвокат в точка 34 от заключението си, се установява, че първоначалното предложение на Комисията, целящо да направи задължителен шестмесечния срок за прехвърляне, не е получило одобрението на Съвета на Европейския съюз, като накрая държавите членки са стигнали до съгласие за формулировката, представляваща текста на член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент № 883/2004.

39 Що се отнася до контекста, в който се вписва член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004, е важно, от една страна, да се отбележи че съгласно член 64, параграф 1, буква г) от този регламент обезщетенията за безработица се отпускат от компетентната институция съгласно прилаганото от нея законодателство и за нейна сметка.

40 От друга страна, от член 64, параграф 2 от посочения регламент следва, че ако заинтересованото лице не се завърне в компетентната държава членка при или преди изтичането на срока, през който има право на обезщетения съгласно член 64, параграф 1, буква в) от същия регламент, а именно три месеца, или евентуално ако този срок е удължен от компетентните институции до максимум шест месеца, той загубва всички права на обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава, като в изключителни случаи обаче посочените служби могат да разрешат завръщане на заинтересованото лице на по-късна дата, без то да губи правата си.

41 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точка 55 от заключението си, тази разпоредба по-специално позволява на компетентните институции да удължат в „изключителни случаи“ срока от три месеца, през който заинтересованото лице има право на обезщетения, за да се избегне загубата на всички права на обезщетения при късно връщане след изтичането на този срок да доведе до непропорционални резултати. Такава възможност е потвърждение за това, че срокът за прехвърляне на обезщетенията за безработица може да бъде ограничен до три месеца, тъй като компетентните институции не са задължени по член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент № 883/2004 да го удължат до максимум шест месеца.

42 Този извод се потвърждава от обстоятелството, че Регламент № 883/2004 не определя условията, при които напълно безработно лице, което отива в друга държава членка, за да търси работа там, може да се ползва от удължаване над три месеца на посочения срок.

43 Що се отнася до преследваната с Регламент № 883/2004 цел, както бе припомнено в точка 31 от настоящото решение, този регламент цели да се координират националните системи за социална сигурност на държавите членки, за да се гарантира, че правото на свободно движение може да се упражнява ефективно.

44 В това отношение следва да се припомни, че този регламент не създава обща схема за социална сигурност, а позволява запазването на отделните национални схеми и има единствено за цел да осигури координирането им, за да осигури ефективното упражняване на свободното движение на лицата. Така посоченият регламент позволява запазването на отделни схеми, което поражда отделни вземания спрямо различни институции, срещу които заявителят притежава преки права или по силата само на вътрешното право, или по силата на вътрешното право, допълнено при необходимост от правото на Съюза (вж. в този смисъл решения от 19 септември 2013 г., Brey, C-140/12, EU:C:2013:565, т. 43 и от 14 юни 2016 г., Комисия/Обединено кралство, C-308/14, EU:C:2016:436, т. 67).

45 Освен това следва да се отбележи, че при действието на Регламент № 1408/71 Съдът вече е приел, че правото на запазване на обезщетенията за безработица за срок от три месеца допринася за гарантирането на свободно движение на работниците (вж. в този смисъл решение от 19 юни 1980 г., Testa и др., 41/79, 121/79 и 796/79, EU:C:1980:163, т. 14). Този извод обаче се налага и по отношение на Регламент № 883/2004, доколкото той, освен че гарантира прехвърлянето за срок от три месеца на обезщетения за безработица, допълнително позволява удължаването на този срок до максимум шест месеца.

46 Следователно член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/204 гарантира прехвърлянето само за срок от три месеца на обезщетения за безработица, като обаче позволява съгласно националното законодателство този срок да се удължи до максимум шест месеца.

47 Това тълкуване не се поставя под въпрос от принципа на отмяна на правилата за пребиваване, както е установен в член 7 от Регламент № 883/2004 и на който запитващата юрисдикция се позовава в текста на преюдициалния си въпрос.

48 Всъщност от този член, по специално от текста „освен ако друго не е предвидено в [Регламент № 883/2004]“, следва, че Регламентът съдържа специални разпоредби, които дерогират принципа на отмяна на правилата за пребиваване. Такъв е случаят с член 63 от посочения регламент, озаглавен „[с]пециални разпоредби за отмяна на правилата за пребиваване“, който по отношение на положението на напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава членка за получаване на обезщетения, и което отиде в друга държава членка, предвижда, че отмяната на правилата за пребиваване се прилага само в предвидените в член 64 от същия регламент случаи и в границите, установени в него.

49 Както поддържат датското, шведското и норвежкото правителство в съдебното заседание, от съвместния прочит на членове 7 и 63, както и на член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004 става ясно, че прехвърлянето на обезщетенията за безработица на напълно безработно лице, което отива в друга държава членка, за да търси там работа, е гарантирано, от една страна, за срок от три месеца съгласно член 64, параграф 1, буква в), ab initio от този регламент, а от друга страна, при необходимост, за следващ период до максимум шест месеца, ако на заинтересованото лице е предоставено удължаване на срока от три месеца съгласно националното законодателство на съответната държава членка.

50 Освен това, както посочва по същество генералният адвокат в точки 80 и 81 от заключението си, съществуващите разлики между схемите и мерките на държавите членки, приложили възможността, предвидена в член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент № 883/2004, не могат да се считат за ограничения на свободното движение на работници, тъй като член 48 ДФЕС предвижда координация, а не хармонизация на законодателствата на държавите членки, материалните и процесуалните различия в схемите за социална сигурност на отделните държави членки и следователно на правата на осигурените по тези схеми лица не се засягат от тази разпоредба (вж. в този смисъл решения от 16 юли 2009 г., Von Chamier-Glisczinski, C-208/07, EU:C:2009:455, т. 84 и от 11 април 2013 г., Jeltes и др., C-443/11, EU:C:2013:224, т. 43).

51 Що се отнася до критериите, въз основа на които компетентната институция може да удължи срока за прехвърляне на обезщетения за безработица до максимум шест месеца, следва да се подчертае, че когато, както по настоящото дело, съответната държава членка използва предвидената в член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент № 883/2004 възможност, при липсата на определени с този регламент критерии, тя следва да приеме в съответствие с правото на Съюза националните мерки, които очертават свободата на преценка на компетентната институция, като уточни по-специално условията, при които на безработно лице, което отива в друга държава членка, за да търси работа там, следва или не следва да се предостави удължаване над три до максимум шест месеца на срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица.

52 В настоящия случай от предоставените на Съда материали по делото, както и от уточненията, направени в съдебното заседание от нидерландското правителство, следва, че Кралство Нидерландия, на първо време, отказва въз основа на указание от януари 2011 г. на министъра по социалните въпроси и заетостта да използва предоставената в член 64, параграф 1, буква в) in fine от Регламент № 883/2004 възможност. По-късно обаче, след като с решение от 2 октомври 2013 г., постановено в главното производство, Rechtbank Amsterdam (Районен съд Амстердам) приема, че отхвърлянето на молбата за удължаване над три месеца на срока на прехвърлянето на обезщетенията за безработица трябва да бъде мотивирано, Uwv, придържайки се към принципа, че искане от този вид не следва да се уважава, решава, че особените обстоятелства на конкретния случай, а именно съществуването на конкретна и доказуема перспектива за работа, могат да обосноват уважаването на такова искане. По-конкретно, както следва от данните в преюдициалното запитване, Uwv приема, че такива обстоятелства са налице, когато заинтересованото лице има конкретна перспектива за наемане на работа, което налага удължаване на престоя в приемащата държава членка, или ако представи декларация относно намерението на даден работодател в посочената държава членка действително да го наеме на работа.

53 При тези обстоятелства, както посочва генералният адвокат в точка 78 от заключението си, дадена държава членка остава в установените от правото на Съюза граници, ако приеме мерки, по силата на които удължаването на срока за прехвърляне на обезщетения за безработица до максимум шест месеца може да бъде предоставено само ако са изпълнени определени условия.

54 С оглед на всички изложени по-горе съображения на първия преюдициален въпрос следва да се отговори, че член 64, параграф 1, буква в) от Регламент № 883/2004 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална мярка като разглежданата в главното производство, която изисква компетентната институция по принцип да отхвърля всички искания за удължаване над три месеца на срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица, освен ако не приеме, че отхвърлянето на искането би довело до неоправдан резултат.

По втория въпрос

55 Предвид отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория въпрос.

По съдебните разноски

56 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 64, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социална сигурност трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална мярка като разглежданата в главното производство, която изисква компетентната институция по принцип да отхвърля всички искания за удължаване над три месеца на срока за прехвърляне на обезщетенията за безработица, освен ако не приеме, че отхвърлянето на искането би довело до неоправдан резултат.

Подписи